

Číslo: 7084/2024-2025

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 27. 02. 2025 do 28. 02. 2025 a od 03. 03. 2025 do 04. 03. 2025**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Sedliská 93	
Zriaďovateľ	Obec Sedliská

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Adriana Harmanová, MBA, riaditeľka školy

Bc. Jaroslava Čurhová, DiS. art., zástupkyňa riaditeľky školy pre materskú školu

V súlade s poverením na **komplexnú inšpekciu** č. 7084/2024-2025 zo dňa 24. 02. 2025 inšpekciu **vykonali:**

Mgr. Alena Porvazová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

RNDr. František Bočkay, školský inšpektor, ŠIC Prešov

RNDr. Ľubomíra Cimbalová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Adela Čebrová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Mária Kovalčíková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Adriana Magerová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Ivona Staníková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Ľuboslav Torma, DiS. art., školský inšpektor, ŠIC Prešov

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Komplexná inšpekcia bola vykonaná v štátnej neplnoorganizovanej vidieckej základnej škole (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Súčasťou ZŠ bol aj školský klub detí (ŠKD) a školská jedáleň. Kontrolovaný subjekt v aktuálnom školskom roku poskytoval výchovu a vzdelávanie 104 žiakom v 7 triedach, z toho v 5 bežných triedach primárneho vzdelávania (82 žiakov), v 1 triede nižšieho stredného vzdelávania (16 žiakov) a v 1 špeciálnej triede (ŠT) so spojeným 3., 4. a 5. ročníkom pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia (MP) (6 žiakov). Z celkového počtu žiakov školy bolo 76 žiakov z rómskeho etnika, z ktorých 19 žiakov pochádzalo z MRK. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) boli diagnostikované 75 žiakom, z ktorých 56 pochádzalo zo sociálne znevýhodneného prostredia

(SZP) a 19 žiakov bolo so zdravotným znevýhodnením (ZZ). Formou inklúzie sa v bežných triedach vzdelávalo 69 žiakov so ŠVVP (13 so ZZ a 56 so SZP). Podporné opatrenia (PO) poskytovala škola 76 žiakom z nich 56 so SZP, 19 so ZZ a 1 žiačka na základe pedagogickej diagnostiky. ŠKD navštevovalo 35 žiakov 1. stupňa, z toho 2 žiaci pochádzali z marginalizovanej rómskej komunity (MRK) a 7 žiakov 2. stupňa. Podľa individuálneho vzdelávacieho programu (IVP) sa vzdelávalo 13 žiakov¹ z nich 3 z MRK. V aktuálnom školskom roku kontrolovaný subjekt neevidoval žiakov s nadaním, žiakov patriacich k národnostným menšinám ani deti cudzincov či migrantov. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 16 pedagogických zamestnancov (PZ), z nich 9 učiteliek, z ktorých 1 učiteľka bola aj školskou špeciálnou pedagogičkou (ŠŠP), 2 kňazi, 2 vychovávateľky zároveň aj pedagogické asistentky (PA) a 3 PA. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy bol počet PA vzhľadom na počet žiakov so ŠVVP nepostačujúci. Na škole nepôsobil žiaden odborný zamestnanec (OZ), preto riaditeľka školy by chcela vytvoriť pracovnú pozíciu aj pre školského psychológa, školského logopéda, sociálneho pedagóga, školského zdravotníka, osobného asistenta žiaka a pedagogického asistenta či učiteľa ovládajúceho rómsky jazyk. Pre realizáciu inkluzívneho vzdelávania bol v škole zriadený školský podporný tím (ŠPT) v zložení výchovná poradkyňa (VP) ako jeho koordinátorka, ŠŠP a všetky PA.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Pribeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) hodnotila na základe 23 hospitácií, ktoré boli realizované v predmete slovenský jazyk a literatúra (5), anglický jazyk (3), matematika (5), prvouka (2), prírodoveda (3), vlastiveda (3) a hudobná výchova (2).

Slovenský jazyk a literatúra (SJL)

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Komunikačné kompetencie (Graf 1) žiakov primárneho vzdelávania dosahovali na sledovaných hodinách slovenského jazyka a literatúry priemernú úroveň (61,7 %). Medzi jednotlivými žiakmi bola schopnosť vyjadrovať sa plynulo, pohotovo a spisovne správne rozdielna. Väčšina žiakov mala primeranú slovnú zásobu a pri odpovediach či voľných rozhovoroch sa dokázala súvisle a spisovne správne vyjadrovať. Nižšia úroveň komunikačných schopností bola zaznamenaná u časti žiakov z MRK, ktorí sa vyjadrovali iba jednoduchými vetami, často len jednoslovné a svoje vedomosti nedokázali súvisle prezentovať. Ich jazykový prejav bol značne ovplyvnený rómskym nárečím. Písomný prejav väčšiny žiakov bol estetický a úhľadný s dodržaným sklonom a líniou, avšak aj v tomto prípade mala časť žiakov z MRK výrazné nedostatky, a to predovšetkým v nedodržiavaní správnych tvarov grafém a ich spojov a v nedodržíaní liniatúry, čo výrazne sťažovalo čitateľnosť napísaného textu. Žiaci na hodinách pracovali s nesúvislým a aj súvislým textom umeleckej povahy. Väčšina z nich porozumela počúvanému aj písanému textu, dokázala v ňom vyhľadať požadované informácie, správne odpovedať na otázky týkajúce sa jeho obsahu a jednoduchými vetami ho parafrázovať. Menšia časť žiakov v nižších ročníkoch však nemala dostatočne osvojenú techniku čítania a prejavovali

¹ Na 1. stupni 9 žiakov (2 MRK) a na 2. stupni 4 žiaci (1 MRK).

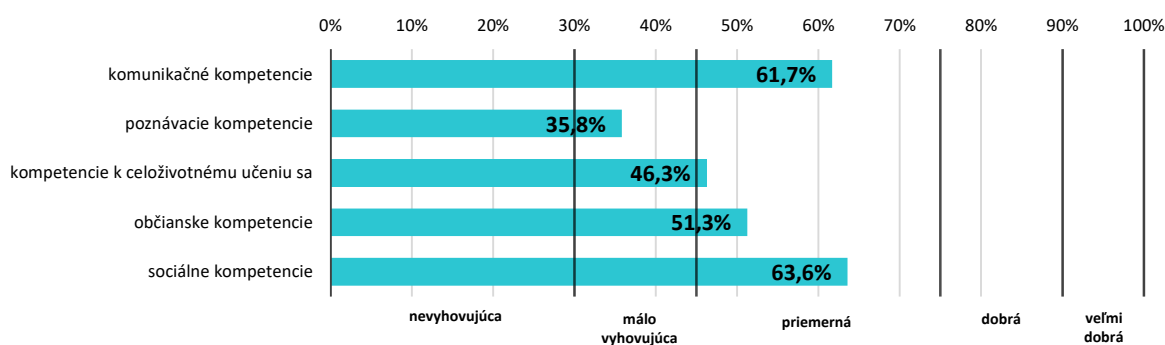
sa u nich ťažkosti pri spájaní hlások do slabík a slabík do slov a ojedinele aj pri rozlišovaní tvarov písmen². **Poznávacie kompetencie** žiakov dosahovali na sledovaných hodinách málo vyhovujúcu úroveň (35,8 %). Na všetkých hodinách boli rozvíjané prostredníctvom úloh na porozumenie, aplikáciu a na väčšine hodín aj na analýzu (vyhľadávanie písmena v slove, vyhľadávanie hlásky v počutom slove, delenie spoluhlások, doplňovanie i/í, y/ý, delenie slov na slabiky, analýza obsahu bájky, pojmová mapa a pod.). Žiaci zväčša vedeli reprodukovať učivo, a to ústnou alebo písomnou formou a tiež dokázali svoje vedomosti využiť pri riešení aplikačných úloh. Niektorí žiaci z MRK však potrebovali pri ústnych odpovediach a pri riešení analytických úloh intenzívnu pomoc vyučujúcich, pretože nedokázali odpovedať a pracovať samostatne. Iba na jednej hodine boli zaradené úlohy na hodnotenie a tvorivosť (návrhy na konanie postavy v bájke, porovnávanie významu rozumu a sily v živote človeka). Pri riešení týchto úloh boli žiaci aktívni, dokázali vnímať problém a navrhovať spôsoby jeho riešenia (bájka – Čo mala urobiť vrana, aby sa dostala k vode? a pod.). Priemernú úroveň dosahovali **kompetencie k celoživotnému učeniu sa** (46,3 %). Výrazná väčšina žiakov bola na hodinách aktívna, avšak menšiu aktivitu pri učebných činnostiach prejavovali žiaci z MRK, u ktorých absentovala samostatnosť a často aj vnútorná motivácia. V tejto oblasti bola slabým článkom sebareflexia žiakov na vlastné učebné výkony, kedy žiaci iba ojedinele dokázali objektívne hodnotiť svoju úspešnosť resp. neúspešnosť, prípadne samostatne regulovať svoje učebné postupy. Na uplatňovanie kritického myslenia nemali zo strany učiteliek vytvorený dostatočný priestor. Priemernú úroveň dosahovali žiaci aj v oblasti **občianskych** (51,3 %) a **sociálnych kompetencií** (63,6 %). Na väčšej časti hodín žiaci prezentovali svoje postoje a skúsenosti (napr. na tému hádky, spory a nedorozumenia), vedeli aktívne počúvať názory svojich spolužiakov, i keď nie stále mali priestor na ich zdôvodňovanie. Aj pri týchto činnostiach sa však prejavovali slabé komunikačné schopnosti časti žiakov z MRK. Sociálne kompetencie prostredníctvom skupinovej práce boli rozvíjané na menšej časti sledovaných hodín (pojmové mapy), pri ktorých žiaci medzi sebou kooperovali a navzájom sa akceptovali. Empatické a disciplinované správanie žiakov prispievalo na sledovaných hodinách k priaznivej triednej klíme.

Jazykový prejav vyučujúcich bol kultivovaný, spisovný a po obsahovej stránke prispôsobený vekovej kategórii žiakov a ich osobitostiam. Učiteľky povzbudzovali žiakov k samostatným súvislým jazykovým prejavom, vysvetľovaním významu slov rozvíjali ich slovnú zásobu, avšak v niektorých prípadoch pri komunikácii so žiakmi z MRK akceptovali jednoslovné odpovede, nepodnecovali ich k súvislému prejavu a ojedinele zo strany vyučujúcej neboli smerom k žiakom z MRK uplatňované podporné stimuly pre ich učenie, a to pri zvládnutí počítačného písania a sociálneho zaradenia do kolektívu. Predstavivosť žiakov bola podporovaná efektívnym využívaním názorných pomôcok, ako aj vhodným využívaním informačno-komunikačných prostriedkov (IKT). **Stratégie vyučovania** uplatňované učiteľmi boli zamerané predovšetkým na rozvíjanie nižších myšlienkových procesov a v menšej miere aj na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov. Rôznorodými úlohami zadávanými ústne alebo písomne sa sústreďovali na pochopenie a porozumenie učiva a na aplikovanie osvojených vedomostí v praktických činnostiach. V nedostatočnej miere však bola zo strany učiteliek venovaná pozornosť rozvíjaniu kritického myslenia žiakov prostredníctvom hodnotiacich a tvorivých úloh. Výrazným pozitívom v práci vyučujúcich bol vysoký pedagogický takt, ktorý sa prejavoval ich pozitívnym vzťahom ku všetkým žiakom triedy, čím vytvárali

² 1. ročník žiaci z MRK

priaznivú sociálnu klímu. Učiteľky na väčšine hodín prostredníctvom komunikácie so žiakmi uplatňovali **formatívne hodnotenie** a poskytovali im spätnú väzbu o ich vzdelávacích výsledkoch. Často však napriek podnecovaniu žiakov ku komunikácii o ich úspešnosti resp. neúspešnosti boli v tejto oblasti vyučujúci dominantní.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

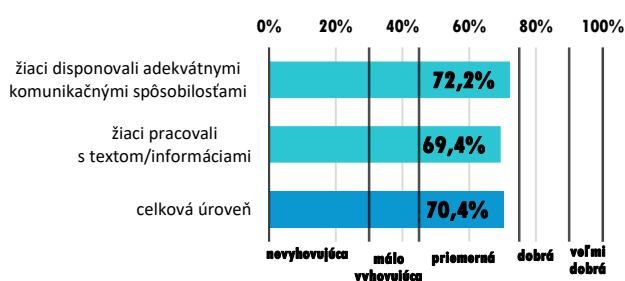
Anglický jazyk (ANJ), matematika (MAT), prírodoveda (PDA), prvouka (PVO), vlastiveda (VLA) a hudobná výchova (HUV)

Učenie sa žiaka

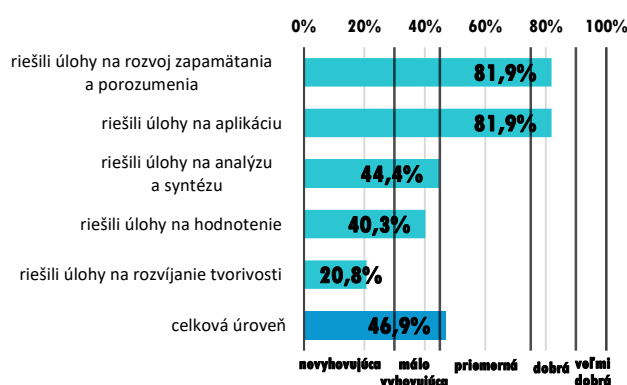
Na pozorovaných hodinách žiaci disponovali **komunikačnými kompetenciami** (Graf 2) na priemernej úrovni (70,4 %). Ich jazykový prejav bol prevažne plynulý a pohotový s adekvátne rozvinutou slovnou zásobou. Osvojené vedomosti žiaci zväčša prezentovali vecne, v logickom slede, kultivovane a spisovne správne bez uplatňovania dialektu alebo slangových výrazov s používaním odbornej terminológie. Nižšia úroveň komunikačných schopností však bola zaznamenaná u časti žiakov z MRK, ktorí sa vyjadrovali iba jednoduchými vetami, často len jednoslovné a svoje vedomosti nedokázali súvisle prezentovať. Ich jazykový prejav bol značne ovplyvnený rómskym nárečím. Počas edukácie žiaci zmysluplne pracovali s textom v printovej (učebnice, pracovné zošity, tajničky, doplnovačky, pracovné listy a pod.), grafickej (mapy a obrázky) alebo elektronickej podobe prostredníctvom výučbových programov a internetových aplikácií, pričom preukázali schopnosť porozumieť obsahu písaného, ako aj počúvaného textu. Vedeli ho reprodukovať v ucelenej podobe, vyhľadávať v ňom požadované informácie a posudzovať či kriticky zhodnotiť ich užitočnosť a pravdivosť. V procese učenia sa boli **poznávacie kompetencie** (Graf 3) žiakov rozvíjané na priemernej úrovni (46,9 %). Vyučujúce im prevažne zadávali úlohy na zapamätanie, porozumenie a aplikáciu, ktoré žiaci vo veľkej miere vedeli správne vyriešiť. Z úloh rozvíjajúcich vyššie myšlienkové procesy prevládali analytické (doplňali chýbajúce čísla v číselnom rade, orientácia na mape, čítanie rytmického zápisu a pod.) a hodnotiace úlohy (k prírodným spoločnostiam priradzovali živočíchy a rastliny, posudzovali pravdivosť výrokov a pod.), kedy žiaci dokázali porovnávať vzťahy medzi informáciami, zhodnotiť situáciu a zo získaných údajov určiť závery. V menšej miere však boli uplatňované zadania rozvíjajúce ich tvorivosť (vytvárali numerické príklady, tvorili odpovede na otázky v ANJ a pod.), pri riešení ktorých žiaci nie vždy dokázali samostatne používať už osvojené vedomosti v nových problémových situáciách. Riešenie

tvorivých úloh nebolo uplatňované na hodinách PDA a na HUV, na ktorej sa nevyskytli ani hodnotiace úlohy. Priemernú úroveň (64,9 %) dosahovali aj **kompetencie k celoživotnému učeniu sa** (Graf 4) žiakov. Na všetkých sledovaných hodinách boli žiaci motivovaní, vlastnou činnosťou sa aktívne zapájali do procesu učenia sa a reagovali na podnety učiteľky. Vo väčšej miere preukázali schopnosť konštruktívne pracovať s chybou a využiť ju v prospech zdokonaľovania vlastných vedomostí a zručností. Prejaviť schopnosť kritického myslenia im nebolo umožnené na štvrtine hospitovaných hodín. Slabšou stránkou vyučovania bol proces sebahodnotenia žiakov a hodnotenia výkonov spolužiakov. Žiaci na väčšine hodín dostali príležitosť posúdiť svoj učebný výkon a pokrok v učení, avšak iba v menšej miere im bolo umožnené ohodnotiť výkony spolužiakov, kde pri ich posudzovaní neboli samostatní a nedokázali ani objektívne vyhodnotiť činnosť spolužiakov. Najvýraznejším negatívom v procese edukácie bolo nedostatočné rozvíjanie **občianskych kompetencií** (Graf 5) žiakov, kde bola zaznamenaná nevyhovujúca úroveň (9,0 %). Na väčšine hospitovaných hodín žiaci nedostali priestor vysloviť svoj názor k učebným témam a nebol im daný priestor na zdôvodňovanie vlastných hodnotových postojov. Posudzovať stanoviská spolužiakov im bolo umožnené iba na jednej hodine VLA. Rozvíjanie občianskych kompetencií úplne absentovalo v predmetoch ANJ, PDA a HUV, avšak v predmete VLA boli tieto kompetencie v porovnaní s ostatnými predmetmi najviac prehlbované. **Sociálne kompetencie** (Graf 6) žiaci preukázali na priemernej úrovni (75,4 %). Počas sledovaných hodín efektívne komunicovali s vyučujúcimi aj medzi sebou, dokázali sa vzájomne počúvať a empaticky reagovať na podnety iných. Svoje konanie a správanie žiaci vedome korigovali, čím prispievali k vytváraniu pozitívnej atmosféry a klímy v triede. Pri skupinových aktivitách realizovaných na väčšine hospitovaných hodín prejavili schopnosť kooperovať, pomáhať si, dodržiavať stanovené pravidlá a preberať spoluzodpovednosť za plnenie spoločných úloh. Žiaci dokázali odprezentovať výsledok tímovej práce, avšak možnosť posúdiť a argumentovať výsledky spolupráce im zväčša nebola ponúknutá.

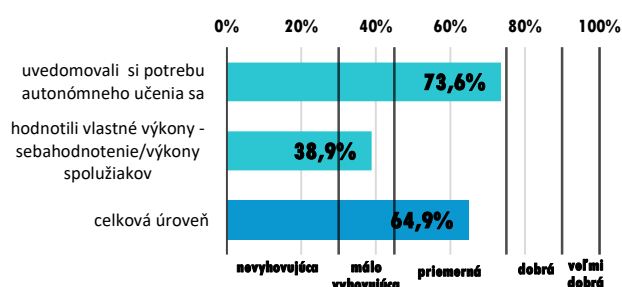
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

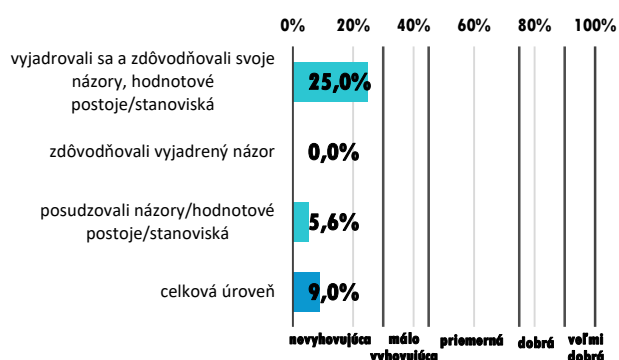
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

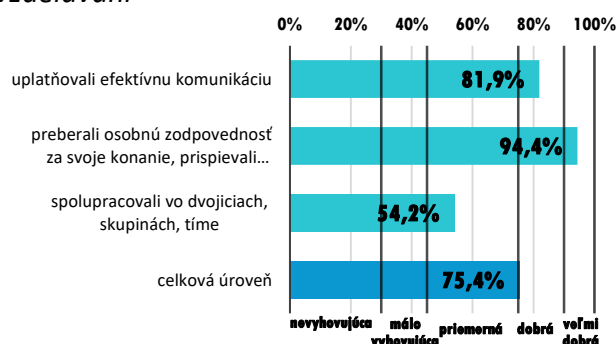
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Na väčšine sledovaných hodín učiteľky formulovali **výchovno-vzdelávacie ciele** jasne v súlade s učebnými osnovami a orientovali ich na požadovanú zmenu vo vedomostiach a zručnostiach žiaka. Počas edukácie priebežne overovali plnenie stanovených cieľov a systematickou diagnostikou výsledkov učebných činností žiakov zabezpečovali kontrolu ich plnenia. **Podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka** vyučujúce poskytovali hlavne vytváraním podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka, rešpektovaním ich tempa práce v učení sa, poskytnutím možnosti výberu činností vzhľadom na individuálne schopnosti žiakov, ako aj zadávaním úloh s rozdielnou náročnosťou, vrátane žiakov so ŠVVP. **Materiálne prostriedky** edukačného procesu (učebnice, pracovné listy, pracovné zošity, obrázky, nápovedné kartičky s obrázkami a pod.) učiteľky zvolili vhodne a zmysluplne vo vzťahu k stanoveným cieľom vyučovania i k učebnej téme. Ich efektívne použitie podporovalo racionalizáciu učebných činností učiteľa a žiaka, uľahčovalo a urýchlilo proces poznávania aj upevňovania vedomostí žiakov a ich trvalejšieho zapamätania. Didaktickú techniku vrátane IKT (dataprojektor, interaktívnu tabuľu, tablet, notebook a pod.) využívali vyučujúce na takmer všetkých sledovaných hodinách. Pri práci s výukovým programom a interaktívnou tabuľou viedli žiakov k zmysluplnej práci s IKT, čím pre nich vytvorili dostatočný priestor

na osvojovanie a upevňovanie si digitálnych zručností. **Efektívne stratégie vyučovania** učiteľky uplatňovali na väčšine vyučovacích hodín predovšetkým používaním vhodne zvolenej motivácie, vysvetľovaním učiva v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami. Vytvárali príležitosti na aplikovanie získaných vedomostí zväčša frontálnou formou (práca s učebnicou, pracovným listom, rozprávanie podľa obrázka, práca s mapou a pod.) alebo jej kombináciou so samostatnou prácou žiakov (vypracovávanie cvičení v pracovnom zošite, pracovných listoch a pod.). Zvolené metódy a formy práce (fixačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie a pod.) podporovali aktívne činnostné učenie sa žiakov a boli prostriedkom k rozvíjaniu ich kritického myslenia. V menšej miere boli zo strany učiteľov využívané stratégie vyučovania smerujúce k rozvíjaniu vyšších kognitívnych procesov zamerané najmä na tvorivé úlohy. Bádateľská metóda vyučovania nebola aplikovaná ani na jednej pozorovanej hodine. V procese edukácie **atmosféru istoty a psychického bezpečia** vytvárali vyučujúce uplatňovaním výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívne vzťahy, spoluprácu, toleranciu a dobrú sociálnu klímu vyučovania. Na hodnotenie výsledkov žiakov učiteľky využívali prevažne **formatívne hodnotenie** a iba ojedinele na hodinách uplatnili aj klasifikáciu so zdôvodnením.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a príroda	prírodoveda	priemerná úroveň
	prvouka	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	vlastiveda	priemerná úroveň
Umenie a kultúra	hudobná výchova	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka,
- využívanie materiálnych prostriedkov vyučovacieho procesu,
- vytváranie atmosféry istoty a psychického bezpečia.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- zadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov so zameraním tvorivosť,
- vytváranie priestoru na hodnotenie výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním príležitostí na vyjadrovanie, zdôvodňovanie a obhajovanie vlastných názorov i na posudzovanie a počúvanie hodnotových postojov a stanovísk spolužiakov.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni

ŠPECIÁLNA TRIEDA

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v ŠT bol posudzovaný na základe 3 hospitácií vykonaných v predmete SJL (1), MAT (1) a pracovné vyučovanie (1)

Sledované predmety vzdelávania v špeciálnej triede

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Rozvíjanie **komunikačných kompetencií** žiakov bolo na priemernej úrovni (58,3 %). Vzhľadom na ich stupeň MP nedisponovali primeranými komunikačnými spôsobilosťami, vyjadrovali sa zväčša jednoslovnou alebo v rómskom jazyku, ich slovná zásoba nebola adekvátna k narušenej komunikačnej schopnosti. Obsahu počutému textu (v básni, piesni a pod.) v prevažnej väčšine porozumeli, s pomocou učiteľky vedeli odpovedať na otázky alebo text jednoducho zreprodukovať. Písomne komunicovali len na hodine matematiky, kedy samostatne riešili úlohy na odčítanie čísel. Priemernú úroveň (75,0 %) dosahovali aj **poznávacie kompetencie** žiakov, ktoré boli rozvíjané jednoduchými úlohami zameranými na zapamätanie a aplikáciu osvojených poznatkov (hra na obchod, narodeninová oslava a pod.), pričom pri ich riešení boli zväčša úspešní. Na všetkých pozorovaných hodinách boli aktívni, zapájali sa do činností a primerane k ich ZZ boli schopní zhodnotiť vlastné výkony, čím boli vytvorené predpoklady pre rozvíjanie ich **kompetencií k celoživotnému učniu sa**, ktoré dosahovali priemernú úroveň (66,7 %). V procese učenia si však žiaci nedokázali uvedomiť a opraviť vlastné chyby. Počas edukácie na základe otázok prezentovali svoje **občianske kompetencie** na priemernej úrovni (66,7 %), keď vyjadrovali názory a veku primerane objasňovali svoje postoje k preberaným témam. Všetci žiaci dodržiavali dohodnuté pravidlá správania sa. Regulovali svoje vlastné konanie, boli korektní a empatickí k prejavom ostatných spolužiakov, čím prispievali k priaznivej a pokojnej atmosfére na všetkých pozorovaných hodinách. **Sociálne kompetencie** dosahovali taktiež priemernú úroveň (67,9 %) boli rozvíjané aj prácou vo dvojiciach, kde sa žiaci vedeli dohodnúť a spolupracovať. Poskytnutím priestoru na prezentáciu im bolo umožnené výsledky práce zdôvodniť a posúdiť, čo zväčša primerane veku a schopnostiam dokázali.

Vyučovanie učiteľom

Stanovené ciele hodiny boli merateľné, jasne formulované a v priebehu učenia priebežne kontrolované. Výchovno-vzdelávacie proces vyučujúce prispôbovali s ohľadom na individuálne schopnosti a potreby žiakov a umožnili im voľbu činností, čím v plnej miere poskytovali **podporné stimuly** pre učenie sa každého z nich. Uplatňovaniu zásady názornosti v procese vzdelávania napomáhala používanie vhodných učebných pomôcok. K zmysluplnému využívaniu IKT boli žiaci vedení na jednej sledovanej hodine. **Efektívne stratégie vyučovania** boli učiteľkami podporované na všetkých hodinách prostredníctvom špeciálnych výchovno-vzdelávacích metód smerujúcich k aktívnemu učniu sa žiakov a k vytvoreniu príležitostí na aplikovanie získaných vedomostí v reálnych situáciách. Vyučujúce svojím pokojným vystupovaním, rešpektujúcim prístupom i dohliadaním na dodržiavanie pravidiel správania vytvárali **pozitívnu atmosféru** a optimálne pracovné podmienky pre výchovu a vzdelávanie všetkých žiakov v triede. Počas edukácie uplatnili klasifikáciu, stručné slovné hodnotenie i pochvalu.

Učenie sa žiakov v špeciálnej triede bolo na priemernej úrovni

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

ŠŠI posudzovala priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v triedach nižšieho stredného vzdelávania na základe 8 hospitácií vo vyučovacích predmetoch SJL (2), ANJ (1), MAT (2), biológia (BIO; 1), geografia (GEG; 1) a HUV (1).

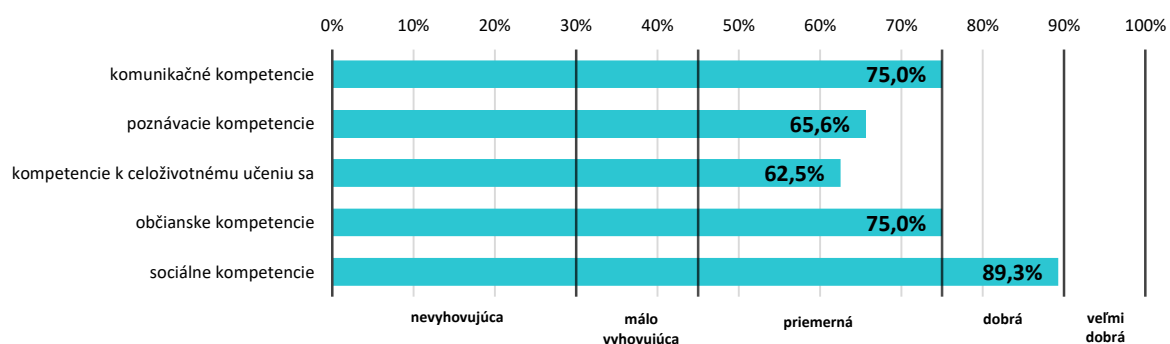
Slovenský jazyk a literatúra (SJL)

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Na pozorovaných hodinách žiaci preukázali **komunikačné kompetencie** (Graf 7) na priemernej úrovni (75,0 %). V navodených situáciách väčšina žiakov komunikovala s učiteľkou alebo s rovesníkmi plynule a pohotovo s využitím primerane rozvinutej lexiky aj odbornej terminológie z jazykovej a literárnej oblasti (napr. podstatné mená, povesť, gramatické kategórie). Osvojené poznatky žiaci interpretovali vecne a v logickej postupnosti. Rozdielna úroveň ich komunikačných kompetencií však bola na hospitovaných hodinách zaznamenaná u žiakov pochádzajúcich z málo podnetného prostredia. Niektorí jednotlivci nedisponovali dostatočne rozvinutou slovnou zásobou, a preto na otázky vyučujúcej odpovedali len stroho, jednoslovné a iba ojedinele v jednoduchých vetách. Učiteľka vysvetľovala žiakom význam pre nich neznámych slov (žito, pončo), upozorňovala ich na správnu techniku čítania a korigovala nesprávne tvary lexém. Na všetkých sledovaných hodinách mali žiaci možnosť pracovať so súvislými alebo nesúvislými textami v printovej (umelecká ukážka - povesť) alebo počutej podobe. Vhodnými aktivizujúcimi činnosťami (hádanky) vyučujúca viedla žiakov k dekódovaniu kľúčových informácií, ich reprodukciu a s aplikovaním medzipredmetových vzťahov (dejepis) a prierezovej témy (regionálna výchova a ľudová kultúra) aj k prepájaniu obsahu textu s už osvojenými vedomosťami. Možnosť o texte uvažovať (hodnotiť konanie literárnej postavy) a tvoriť nový text dostali žiaci na polovici pozorovaných hodín. **Poznávacie kompetencie** žiakov, ktoré dosiahli priemernú úroveň (65,6 %), boli na hodinách prehlbované úlohami na rozvoj zapamätania a aplikácie (určovanie rodu podstatných mien), ktoré žiaci úspešne zvládli. Z úloh zameraných na rozvoj vyšších myšlienkových procesov boli žiakom zadávané úlohy na analýzu (rozbor povesti po obsahovej stránke; zoradenie častí textu podľa časovej postupnosti a pod.) a tvorivé myslenie (pantomíma; tvorba plagátu a pod.), počas ktorých dokázali urobiť rozbor určitej informácie na menšie prvky a vytvoriť vlastný návrh. Vyučujúca do edukačného procesu však nezaradila hodnotiace úlohy. **Kompetencie k celoživotnému učeniu sa** žiakov boli stimulované na priemernej úrovni (62,5 %). Žiaci sa do procesu učenia zapájali vlastnou aktivitou podporovanou vhodne a účelne využívanými metódami (brainstorming) a vhodne zvolenými učebnými pomôckami (kartičky s podstatnými menami; text povesti a pod.). K rozvoju kritického myslenia boli vedení na všetkých monitorovaných hodinách, pričom pri nesprávnej odpovedi si žiaci dokázali chybu uvedomiť a samostatne alebo s pomocou spolužiaka či učiteľky ju opraviť. Pokrok v učení, silné i slabé stránky svojich alebo spolužiakových výkonov hodnotili na úrovni číselnej škály, avšak vlastné hodnotiace postoje nedokázali komplexne prezentovať. **Občianske kompetencie** žiaci preukázali na priemernej úrovni (75,0 %), čo súviselo s ich potenciálom súvisle a vecne verbalizovať myšlienky. Počas diskusií o pomoci staršiemu človeku, výhodách života v meste a na dedine žiaci ukázali svoju schopnosť zaujať postoj k navodenej téme a rešpektovať názor spolužiakov, avšak nemali príležitosť ho vždy argumentačne obhájiť. V rámci rozvoja jednotlivých kompetencií boli na vyučovacích hodinách najviac podporované **sociálne kompetencie**, ktoré žiaci preukázali na dobrej úrovni (89,3 %). Výrazným pozitívom všetkých kontrolovaných hodín bola ústretová komunikácia vyučujúcej so žiakmi alebo žiakov navzájom, čo podporovalo podnetnú atmosféru v triede. Prostredníctvom práce v tíme sa mohli na každej hodine spolupodieľať pri riešení zadaných úloh a prezentovaní dosiahnutých výsledkov, ale zdôvodňovať závery kooperácie mohli len na polovici hospitovaných hodín.

Stanoveným **výchovno-vzdelávacím cieľom** na polovici sledovaných hodín chýbalo zdefinovanie očakávanej normy činnosti žiakov. Vyučujúca formulované ciele orientovala na požadovanú zmenu vo vedomostiach a zručnostiach žiaka a ich plnenie priebežne overovala. Učiteľka odovzdávala poznatky zrozumiteľným spôsobom a v súlade s aktuálnymi vedeckými názormi. Svojím kultivovaným verbálnym prejavom s uplatňovaním kodifikovanej podoby jazyka vytvárala pre aktérov učenia sa vhodný jazykový vzor. **Efektívne stratégie vyučovania boli** uplatňované adekvátnou motiváciou žiakov, ich podnecovaním k aktivite aj zadávaním úloh stimulujúcich nižšie aj vyššie kognitívne procesy. Nedostatky sa vyskytli vo využívaní foriem práce smerujúcich k rozvíjaniu hodnotiaceho myslenia žiakov. Vyučujúca poskytovala podporné stimuly pre učenia sa každého žiaka rešpektovaním ich pracovného tempa, uplatňovaním individuálneho prístupu a diferencovaním úloh, čím umožnila všetkým aktérom učenia sa zažiť pocit úspechu. Často využívala motivačnú pochvalu, žiakom poskytla príležitosti zhodnotiť svoj aj rovesníkov progres. Zmysluplné využitie IKT žiakmi bolo zaznamenané na jednej vyučovacej hodine. V edukačnom procese bolo realizované formatívne hodnotenie. Klasifikáciu so zdôvodnením vyučujúca neuplatňovala.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

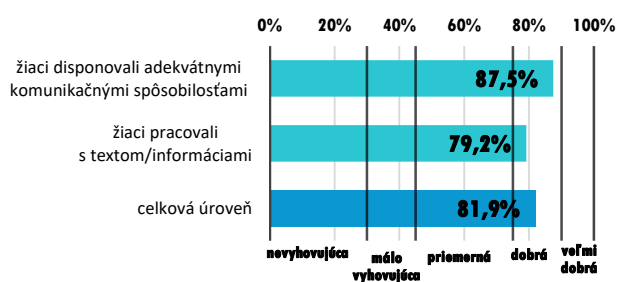
ANJ, MAT, GEG, BIO a HUV

Učenie sa žiaka

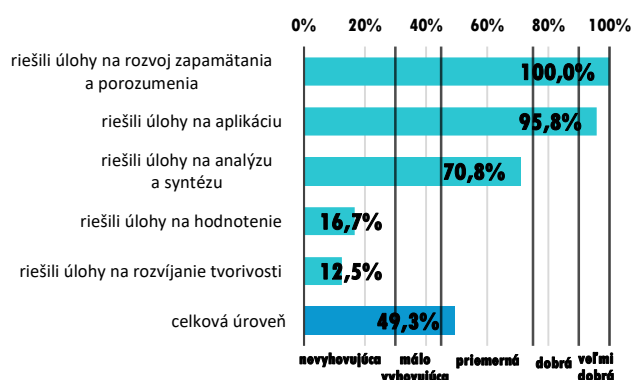
Na takmer všetkých sledovaných hodinách žiaci preukázali **komunikačné kompetencie** (Graf 8) na dobrej úrovni (81,9 %), ktoré sa prejavovali najmä plynulým a pohotovým vyjadrovaním. Verbálny prejav žiakov bol spisovne správny a kultivovaný s využitím adekvátnej slovnej zásoby, vrátane odbornej terminológie (názvy bezstavovcov aj stavovcov, názvy vonkajšej a vnútornej stavby tela rýb a pod.). V priebehu vyučovania žiaci mali možnosť pracovať s textom v printovej podobe (učebnice, texty, pracovné listy, pracovné zošity a pod.), v grafickej (obrázky sladkovodných rýb, portréty maďarských hudobných skladateľov a pod.) či elektronickej forme (video ukážky a zvukové nahrávky: pohyb rýb vo vodnom prostredí, národné tance Slovenskej republiky i Maďarskej republiky, hymna Maďarskej republiky a pod.). Obsahu textu porozumeli, vedeli v ňom vyhľadávať rôzne informácie, ktoré dokázali prepájať so svojimi poznatkami. V procese učenia sa žiaci preukázali **poznávacie kompetencie** (Graf 9) na priemernej úrovni (49,3 %). Vyučujúce im zadávali najmä úlohy na zapamätanie, porozumenie a aplikovanie osvojených vedomostí do nových situácií (reprodukovanie vedomostí o bezstavovcoch; dopĺňanie vynechaných slov v anglickom texte a pod.). Vyššie myšlienkové procesy boli na takmer každej vyučovacej hodine rozvíjané hlavne úlohami

na úrovni analýzy (porovnanie cien potravín a športových tovarov v akcii; analyzovanie textu; vypočítania hudobnej ukážky a pod.). Miera uplatňovania hodnotiacich úloh (hodnotenie pravdivosti tvrdení týkajúce sa finančnej matematiky; posudzovanie vplyvu hladkého povrchu rýb na ich život vo vode a pod.) a úloh rozvíjajúcich tvorivé myslenie žiakov (vytvárali slovnú úlohu a scénu v obchode simulujúcu proces nákupu a platby), ktoré žiaci zväčša vedeli správne vyriešiť bola nízka. Dobrú úroveň (79,2 %) dosahovali **kompetencie k celoživotnému učeniu** žiakov (*Graf 10*). V procese učenia sa boli žiaci sústredení, motivovaní, reagovali na podnety a prejavovali aktívny záujem o činnosti. Príležitosť kriticky uvažovať nad získanými informáciami, hodnotiť ich obsah a vyvodzovať z nich vlastné závery mali žiaci na väčšine vyučovacích hodín. Schopnosť uvedomiť si chybu, identifikovať jej príčinu a opraviť ju preukázali vo väčšej miere. Na hodnotenie svojho učebného výkonu a pokroku v učení boli žiaci stimulovaní na každej hodine. Dokázali vyjadriť, čo sa naučili, čo zvládli a čo im k splneniu úlohy chýbalo. Zväčša boli schopní reagovať na hodnotenie svojho výkonu od rovesníkov alebo učiteľky, pričom pozitívne prijali ich kritiku. Vo veľkej miere dostali žiaci príležitosť hodnotiť aj výsledky aktivít spolužiakov. Najvýraznejším negatívom edukačného procesu bola nevyhovujúca úroveň (26,0 %) **občianskych kompetencií** (*Graf 11*) žiakov. Príležitosť diskutovať a vyjadrovať svoje názory k určitým témam a aj zdôvodniť svoje hodnotové postoje žiaci nedostali až na dvoch tretinách vyučovacích hodín. Občianske kompetencie úplne absentovali na vyučovacích predmetoch ANJ, GEG a HUV. **Sociálne kompetencie** (*Graf 12*) žiaci preukázali na dobrej úrovni (85,7 %). Na každej sledovanej hodine dokázali efektívne komunikovať s vyučujúcou aj medzi sebou a empaticky reagovať na podnety. Všetci žiaci akceptovali pravidlá správania sa a regulovaním vlastného konania sa podieľali na vytváraní pozitívnej atmosféry v triede. Skupinová práca bola realizovaná takmer na každej pozorovanej hodine, kedy žiaci vedeli spolupracovať, preberať spoluzodpovednosť za plnenie jednotlivých úloh v tíme a aj prezentovať výsledok svojich aktivít pred spolužiakmi. Avšak priestor na jeho objektívne posúdenie a zdôvodnenie im bol poskytnutý len na jednej vyučovacej hodine (BIO).

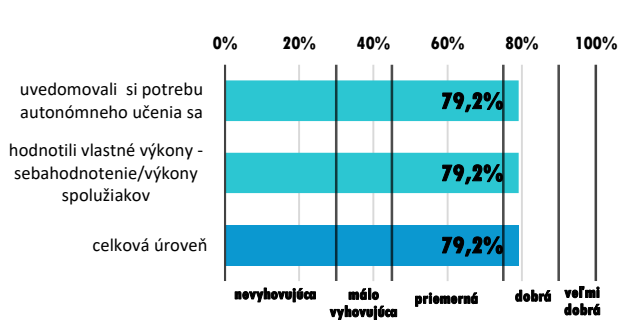
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

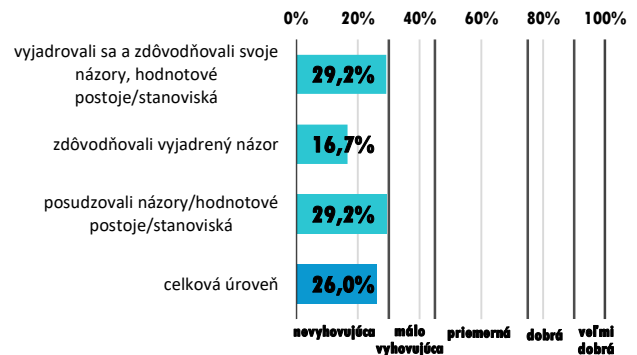
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

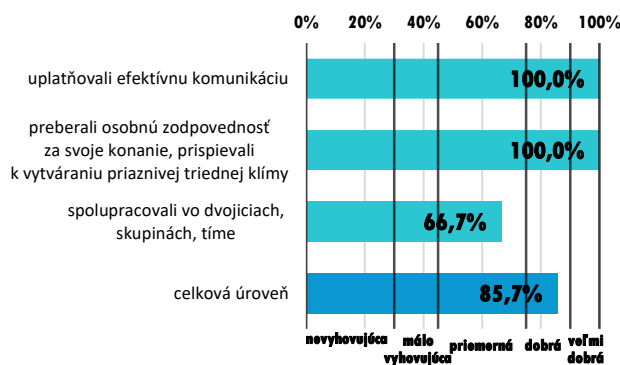
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Výchovno-vzdelávacie ciele vyučovania učiteľka jasne stanovila a orientovala ich predovšetkým na zdokonalenie výkonov žiakov. Formulované ciele boli žiakom zrozumiteľné a vyučujúca počas edukácie zabezpečovala ich priebežné overovanie. Na každej sledovanej hodine učiteľka poskytovala **podporné stimuly** pre učenie sa každého žiaka, predovšetkým svojím rešpektujúcim prístupom k žiakom, uplatňovaním možnosti voľby učebnej činnosti vzhľadom na ich individuálne schopnosti, vytváraním podmienok pre inkluzívne vzdelávanie každého žiaka, zohľadňovaním a rešpektovaním ich tempa a postupu v učení sa. Názornosť vyučovania bola podporená vhodnými **materiálnymi prostriedkami** vyučovacieho procesu, ktoré zabezpečovali racionalizáciu učebných činností a zvyšovali kvalitu procesu. Didaktickú techniku vrátane IKT (dataprojektor, interaktívnu tabuľu, prehrávač, notebook a pod.) vyučujúce využívali na polovici sledovaných hodín, kedy žiakov pri práci s výukovým programom a interaktívnou tabuľou viedli k ich zmysluplnému využívaniu, čím pre nich vytvorili priestor na osvojovanie a upevňovanie si digitálnych zručností. **Efektívne stratégie vyučovania** boli vyučujúcimi uplatňované na prevažnej väčšine hodín hlavne prostredníctvom motivácie žiakov a povzbudzovaním ich v aktivite v procese učenia sa. Najčastejšie im vytvárali

priestor na preukázanie poznávacích kompetencií na úrovni zapamätania, porozumenia a aj aplikovania získaných vedomostí v bežných životných situáciách. Aktivizujúce metódy a formy práce smerujúce k rozvíjaniu kritického myslenia žiakov učiteľka využila na väčšine pozorovaných hodín. Stratégie vyučovania smerujúce k rozvíjaniu vyšších kognitívnych procesov boli zdokonaľované najmä úlohami na analytické myslenie. Iba sporadicky boli uplatňované hodnotiace úlohy a len ojedinele sa vyskytli úlohy podporujúce kreativitu žiakov. Bádateľsky orientované metódy vyučovania neboli využité. Na všetkých sledovaných hodinách vyučujúca uplatňovala výchovno-vzdelávacie intervencie podporujúce pozitívne vzťahy, spoluprácu, toleranciu, vytvárala dobrú sociálnu klímu a prostredie, v ktorom sa všetci aktéri vzdelávania cítili spokojne, čím vytvárala pocit **istoty a psychického bezpečia**. **Formatívne hodnotenie** výkonov žiakov učiteľka uplatnila na všetkých hospitovaných hodinách a napriek tomu, že ani na jednej vyučovacej hodine neuplatnila klasifikáciu so zdôvodnením, žiakom v dostatočnej miere poskytovala spätnú väzbu o kvalite ich práce a možnostiach ich zlepšenia.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a príroda	biológia	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	geografia	priemerná úroveň
Umenie a kultúra	hudobná výchova	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka,
- využívanie materiálnych prostriedkov vyučovacieho procesu,
- vytváranie atmosféry istoty a psychického bezpečia.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- zadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov zameraných na hodnotenie a tvorivosť,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním príležitostí na vyjadrovanie a zdôvodňovanie a obhajovanie vlastných názorov i na posudzovanie a počúvanie hodnotových postojov a stanovísk spolužiakov.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Škola realizovala výchovu a vzdelávanie žiakov podľa vypracovaného **školského vzdelávacieho programu** (ŠkVP) s názvom *Malá škola s veľkým srdcom – škola otvorená všetkým doktorán*, ktorý riaditeľka školy vydala po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy. Informácia o jeho dostupnosti bola zverejnená na webovom sídle školy. ŠkVP bol spoločným dokumentom pre primárne vzdelávanie vrátane primárneho vzdelávania žiakov s MP a nižšie stredné vzdelávanie. Obsah dokumentu, podľa ktorého škola uskutočňovala výchovu a vzdelávanie bol vypracovaný v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ŠVP)

a jeho štruktúra zodpovedala ustanoveniam školského zákona. Pedagogické stratégie a stanovené ciele výchovy a vzdelávania, ktoré boli orientované na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov, ich kognitívne schopnosti i sociálny a emocionálny rozvoj zodpovedali reálnym podmienkam a koncepcným zámerom kontrolovaného subjektu.

Učebný plán (UP) pre ročníky primárneho a nižšieho stredného vzdelávania akceptoval týždennú časovú dotáciu vyučovacích predmetov definovanú v rámcovom (UP), ktorého súčasťou boli aj vlastné poznámky týkajúce sa dotovaných hodín. Škola využila disponibilné hodiny v 1. a 2. ročníku na zavedenie nových predmetov ANJ a informatika (INF), ako aj na posilnenie predmetu SJL v 2. a 3. ročníku a MAT v 3. a 4. ročníku bez rozšírenia ich obsahu. V triede nižšieho stredného vzdelávania (5. ročník) kontrolovaný subjekt uplatnil voliteľné hodiny na prehĺbenie učiva bez rozšírenia obsahu v predmetoch dejepis (DEJ), slovenský jazyk a literatúra (SJL) a výtvarná výchova (VYV). V súlade s Dodatkom č. 15 ŠVP škola nahradila tretiu vyučovaciu hodinu predmetu telesná a športová výchova (TSV) zo vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb aktívnym pohybom počas veľkej prestávky v určené dni pre všetkých žiakov.

UP pre žiakov vzdelávaných v špeciálnej triede, súčasťou ktorého boli aj poznámky, bol vypracovaný v súlade s rámcovým UP príslušného vzdelávacieho programu. Disponibilné hodiny boli využité na zvýšenie časovej dotácie vyučovacích predmetov SJL, rozvíjanie grafomotorických zručností, MAT a výtvarná výchova.

Učebné osnovy (UO) povinných vyučovacích predmetov aj predmetov, ktoré mali disponibilnými hodinami zvýšenú časovú dotáciu využité na upevnenie učiva, rešpektovali rozsah vzdelávacích štandardov ŠVP. Pre novozavedené predmety mal kontrolovaný subjekt vypracované vlastné UO, ktoré zahŕňali časovú dotáciu podľa UP, charakteristiku a ciele predmetu, obsahový a výkonový štandard, metódy a formy vyučovania, učebné zdroje, spôsob hodnotenia žiakov, ako aj ich kľúčové kompetencie.

V ŠkVP boli vymedzené ciele, obsah aj spôsob realizácie **prierezových tém** pre primárne vzdelávanie a 5. ročník nižšieho stredného vzdelávania. Jednotlivé témy boli integrované do vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov alebo sa realizovali aj kombináciou iných foriem vzdelávania³.

UO predmetov pre jednotlivé ročníky **ŠT pre žiakov s MP** boli rozpracované v rozsahu stanovenom obsahovým štandardom príslušného variantu ŠVP. Umožňovali realizovať výchovu a vzdelávanie žiakov a rozvíjať ich kľúčové kompetencie v súlade s cieľmi stanovenými v príslušnom vzdelávacom programe a ŠkVP.

Úpravu podmienok výchovy a vzdelávania žiakov ŠVVP kontrolovaný subjekt zapracoval v samostatnej kapitole ŠkVP pod názvom *Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením a nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a podporné opatrenia*. Pre žiakov so ZZ škola deklarovala zabezpečenie odborných personálnych, materiálnych, priestorových a organizačných podmienok zodpovedajúcim individuálnym potrebám žiakov vyplývajúcich z ich ZZ, vypracovanie IVP, uplatňovanie špecifických foriem komunikácie, poskytovanie odborných intervencií, podpory PA a tiež zaistenie systematickej spolupráce školy so zariadením poradenstva a prevencie (ZPP). Z podmienok na vzdelávanie žiakov zo SZP a MRK škola proklamovala prispôsobenie metód a foriem vzdelávania, včasné riešenie ťažkostí vo vzdelávaní, využívanie podpory PA, motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov a ich

³ Didaktické hry, účelové cvičenia, tematické vychádzky, exkurzie a pod.

rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie aj s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie, pôsobenie na trhu práce a praktický život. ŠkVP obsahoval ponuku PO pre všetkých žiakov, ktorých potreby si poskytovanie podpory vyžadovali. Zapracované v ňom boli všeobecné PO poskytované v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, ako aj ciele PO pre žiakov v riziku, a to žiakov z cudzojazyčného prostredia, zo SZP, s odloženou školskou dochádzkou, predčasne zaškolených, žiakov v diagnostickom procese s problémami v učení, s nižšou úrovňou intelektových schopností, žiakov s aktuálnymi osobnými, zdravotnými problémami alebo psychickými problémami. Dokumentácia žiakov so ŠVVP bola vedená komplexne a pravidelne aktualizovaná, obsahovala správy z diagnostických vyšetrení, informované súhlasy ich zákonných zástupcov a aktuálne vypracované IVP. V súlade s platným právnym predpisom bola vedená aj dokumentácia týkajúca sa poskytovaných PO.

V aktuálnom školskom roku bolo 13 žiakov so ZZ (z toho 9 žiakov na 1. stupni a 4 na 2. stupni) **vzdelávaných podľa IVP**, ktoré zodpovedali odporúčaniam ZPP. Predložené IVP obsahovali PO a úpravy jednotlivých častí ŠkVP (úprava obsahu, metód, foriem a spôsobu hodnotenia) podľa ŠVVP žiaka. Obsah IVP bol prekonzultovaný so zákonnými zástupcami a od 5. ročníka aj so žiakmi.

Kontrolovaný subjekt mal vypracovanú **pedagogickú⁴ a ďalšiu⁵ dokumentáciu** súvisiacu s výchovno-vzdelávacím procesom, organizáciou a riadením školy. Pedagogická dokumentácia školy bola vedená v listinnej podobe na tlačivách podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva v súlade s platnými právnymi predpismi. Všetky zásadné dokumenty a interné predpisy boli prerokované v pedagogickej rade školy.

Plánu profesijného rozvoja PZ, ktorý riaditeľka školy vydala na ročné obdobie po prerokovaní v pedagogickej rade a so súhlasom zriaďovateľa, vychádzal z cieľov stanovených v ŠkVP a zohľadňoval aktuálne potreby školy. Z rozhovoru s riaditeľkou školy a z analýzy ročných plánov osobného rozvoja PZ vyplynulo, že v posledných dvoch rokoch absolvovali vzdelávania zamerané na podporu menej úspešných žiakov (MÚŽ), inklúziu, vzdelávanie žiakov so ZZ alebo sociálnym znevýhodnením, ako aj na vzdelávanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním⁶. V aktuálnom školskom roku mali PZ naplánované vzdelávania so zameraním na ŠkVP, kurikulárnu reformu a inklúziu v škole. Implementáciu nadobudnutých kompetencií z absolvovaných vzdelávaní PZ do vyučovacieho procesu riaditeľka školy monitorovala v rámci kontrolnej a hospitačnej činnosti. Zistenia ŠŠI z hospitovaných hodín potvrdili, že absolvované vzdelávania pedagógov mali pozitívny dopad na kvalitu edukačného procesu. Riaditeľka školy mala vypracovaný osobný plán manažérskeho rozvoja vedúceho PZ, ktorý bol orientovaný na efektívne vedenie pracovného tímu, inováciu kompetencií v oblasti manažérskej etiky a komunikácie, získanie poznatkov z projektového manažmentu a skúsenosti s tvorbou projektov na úrovni školy a projektov podporovaných z rôznych zdrojov financovania. Manažérske kompetencie si rozširovala aj štúdiom *Master of Business Administration*⁷ v oblasti *Public Relations*⁸. Svoje odborné kompetencie si rozvíjala absolvovaním vzdelávaní zameraných na implementáciu nových trendov a aktivizujúcich metód do vyučovacieho procesu.

⁴ Triedne knihy; triedne výkazy a katalógové listy žiakov.

⁵ Zápisnice z rokovania pedagogickej rady, záznamy o práci v záujmovom útvare, rozvrh hodín a pod.

⁶ Podporné opatrenia vo výchovno-vzdelávacom procese.

⁷ Majster odbornej administratívy.

⁸ Vzťahy s verejnosťou.

Kontrolou dokumentácie súvisiacej s **výkonom štátnej správy v prvom stupni** bolo zistené, že riaditeľka školy vydávala rozhodnutia vo veciach v súlade s platným právnym predpisom. V predchádzajúcom školskom roku sa žiadny žiak nezúčastnil komisionálneho preskúšania a v aktuálnom školskom roku škola neevidovala žiakov plniacich si povinnú školskú dochádzku v zahraničí, alebo ktorí by sa na základe žiadosti zákonného zástupcu vzdelávali individuálne.

V škole neboli zriadené **metodické orgány**.

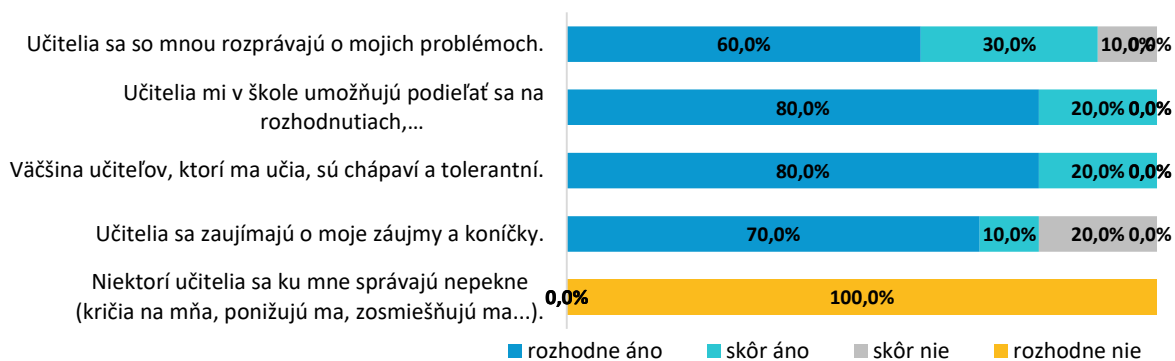
Vnútroštruktúrna kontrola a hodnotenia bol zameraný na hodnotenie žiakov, PZ a na monitorovanie ostatných oblastí činnosti školy. Kritéria hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov žiakov boli konkretizované v UO jednotlivých predmetov v ŠkVP v súlade s príslušným metodickým pokynom na hodnotenie žiakov ZŠ. O spôsobe hodnotenia boli žiaci oboznámení na začiatku školského roka na triednických hodinách a ich zákonní zástupcovia na úvodných triednych aktívoch. Škola poskytovala informácie o výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov ich rodičom prostredníctvom žiackej knižky, konzultácií na triednych aktívoch aj individuálnych stretnutí. V predloženom školskom poriadku boli určené postupy a pravidlá pre hodnotenie správania žiakov, ako aj opatrenia vo výchove. O mimoriadnom zhoršení správania alebo prospechu škola preukázateľne upovedomila zákonných zástupcov žiakov dorúčením písomných oznámení poštou. Riaditeľka školy vykonávala hodnotenie PZ v zmysle zákona raz ročne, čo dokladovali predložené písomné záznamy. Súčasťou kontrolnej činnosti bolo aj monitorovanie vzdelávacích výsledkov žiakov, a to štatistické vyhodnocovanie aj javová analýza písomných prác a kontrolných diktátov, pri ktorých škola dokázala identifikovať najväčšie nedostatky v osvojovaní si učiva žiakmi. Kvalita edukačného procesu bola kontrolovaná prostredníctvom hospitačnej činnosti. V aktuálnom školskom roku bolo vykonaných 11 hospitácií. Výsledky z hospitačnej činnosti boli konzultované s jednotlivými učiteľkami, čo potvrdzovali predložené písomné záznamy. Na zasadnutiach pedagogickej rady zovšeobecnené zistenia z hospitačnej a kontrolnej činnosti neboli analyzované ani vyhodnocované.

Škola nerealizovala sebahodnotiace procesy ako systematickú plánovanú činnosť. Riaditeľka školy však **autoevalváciu** pokladala za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy a nie za ďalšiu byrokratickú záťaž.

Vzájomné vzťahy medzi PZ a vedením školy sa vyznačovali **otvorenou klímou**, čo vyplynulo z dotazníka *Klíma školy* zadaného ŠŠI 12 PZ. Podrobné výsledky dotazníka boli zaznamenané v Prílohe č. 1. Zistenia z dotazníka monitorujúceho klímu školy vo veľkej miere korešpondovali s výsledkami z dotazníka pre PZ so zameraním na wellbeing. V súvislosti s profesijným zameraním všetci (100 %) PZ prejavili spokojnosť so svojim učiteľským povoláním, práca na škole ich bavila a odporučili by túto školu ako dobré pracovné miesto. Takmer u všetkých (91,7 %) respondentov prevládali výhody učiteľského povolania nad nevýhodami. Stres a zodpovednosť pri riešení výchovných problémov žiakov pociťovala tretina (33,3 %) opýtaných a viac ako polovica (58,3 %) respondentov stres pociťovala zo zodpovednosti za vzdelávacie výsledky žiakov. Nadmernú záťaž z množstva pracovných povinností uvádzala tretina (33,3 %) PZ, avšak väčšina (91,6 %) respondentov uviedla, že ich práca nemá negatívny vplyv na ich zdravie. Pozitívnym zistením bol absolútny súhlas všetkých (100 %) opýtaných s tým, že sa im darí motivovať žiakov v rozvíjaní ich vlastného potenciálu, dodržiavať pravidlá správania stanovené v triede, zaujať žiakov na vyučovacej hodine a pri vysvetľovaní poskytnúť žiakom vhodné metódy, stratégie a formy, aby porozumeli učivu, čo sa na väčšine sledovaných hodín aj potvrdilo.

ŠŠI zisťovala **vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi**, ako aj **medzi žiakmi navzájom** prostredníctvom dotazníka zadaného 10 žiakom 5. ročníka (*Graf 13*). Z analýzy dotazníka vyplynulo, že žiaci mali veľmi pozitívny sociálny vzťah k učiteľom. Všetci (100 %) opýtaní vo svojich odpovediach v dotazníku zhodne uviedli, že učitelia, ktorí ich učili boli tolerantní a chápací, vždy sa k nim správali pekne a dávali im priestor podieľať sa na rozhodnutiach k zlepšeniu práce školy. V dotazníku sa všetci respondenti vyjadrili, že učitelia ich učili ako plánovať a organizovať si samostatné učenie, aby boli úspešní, poskytovali im možnosť metakognície, dávali im efektívnu spätnú väzbu pre zlepšenie ich výkonu a poskytli im aj možnosť hodnotiť svoju prácu na vyučovacích hodinách. Napriek tomu dve pätiny (40 %) opýtaných pociťovali na vyučovaní nervozitu, stres, úzkosť i strach zo zlej známky, aj keď boli pripravení. Vyučovacie hodiny všetci žiaci považovali za zaujímavé a pozitívne hodnotili aj sociálne vzťahy medzi sebou navzájom. Všetci uviedli, že v triede tvorili dobrý kolektív, vzájomne si pomáhali a boli k sebe tolerantní a medzi spolužiakmi mali veľa kamarátov, s ktorými trávili čas aj mimo školy. Uvedené odpovede respondentov potvrdili zistenia ŠŠI z kontrolovaných hodín, na ktorých žiaci svojimi pozitívnymi vzájomnými vzťahmi výrazne prispievali k priaznivej klíme v triedach. Taktiež všetci opýtaní uviedli, že do svojej školy chodili radi, pretože ich učenie v škole bavilo a považovali to za dôležité pre svoj ďalší život.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Kontrolovaný subjekt systematicky budoval **partnerstvo so zákonnými zástupcami žiakov** s akcentom na posilnenie vzájomnej dôvery. V dotazníku týkajúcom sa vzdelávania MÚŽ všetci PZ deklarovali, že proaktívne komunikovali so zákonnými zástupcami žiakov a informovali ich o prograse žiaka vo vzdelávaní. Iniciovali stretnutia s rodičmi na rôznych akciách aj mimo triednych aktívov, ktoré škola organizovala počas celého školského roka, vytvárali priaznivé podmienky pre vzájomnú spoluprácu s rodičmi žiaka a zapájali ich do výchovno-vzdelávacieho procesu i mimoškolskej činnosti. Podľa učiteliek však komunikácia s rodičmi MÚŽ bola vo veľkej miere obmedzená ich nezáujmom.

Bezpečnosť školského prostredia bola monitorovaná prostredníctvom dotazníka, ktorý ŠŠI zadala 10 žiakom 5. ročníka. Všetci žiaci uviedli, že sa v škole cítili bezpečne a väčšina z nich ju aj rada navštevovala. Prestávky všetci (100 %) opýtaní využívali na rozhovory so svojimi rovesníkmi, avšak pätina (20 %) žiakov zaznamenala medzi spolužiakmi počas prestávok aj slovné spory, provokácie či bitky. Pri ojedinelých nezhodách žiaci voči vlastnej osobe zažili zo strany spolužiakov nepríjemné situácie spojené s agresívnym správaním (20 %), s braním a ničením ich vecí, s vysmievaním i ohováraním (10 %). Podľa dvoch pätín (40 %) respondentov sa nevhodné správanie niektorých spolužiakov vyskytovalo aj na vyučovacích hodinách, ktoré z pohľadu väčšiny (90 %) žiakov učitelia spravodlivo riešili. V dotazníku dve

pätiny (40 %) opýtaných uviedli, že zažili šikanovanie a s týmto nepríjemným zážitkom sa zväčša zdôverili triednej učiteľke (40 %), rodičom (30 %) alebo riaditeľke školy (20 %). Podľa ich vyjadrení najčastejšie boli šikanovaní v triede počas prestávky (30 %) alebo počas vyučovania (20 %). Takmer všetci (90 %) žiaci v dotazníku deklarovali poskytnutie pomoci rovesníkom, ktorým bolo ubližované. V časti dotazníka monitorujúceho školskú dochádzku tri pätiny (60 %) opýtaných uviedli, že učители im netolerovali neskoré príchody na vyučovanie. Neprítomnosť na vyučovaní s cieľom vyhnúť sa školským povinnostiam potvrdil iba jeden žiak. Z rozhovoru so školskou koordinátorkou vo výchove a vzdelávaní vyplynulo, že škola nezaznamenala nárast poskytovaných intervencií a nemusela ani riešiť niektoré z prejavov šikanovania. Kontrolovaný subjekt realizoval monitoring zameraný na predchádzanie a odhaľovanie negatívnych javov v správaní žiakov a príznakov šikanovania pravidelným pozorovaním žiakov a rozhovormi s nimi. Pri edukácii žiakov boli na sledovaných hodinách zo strany vyučujúcich vytvárané vhodné pracovné podmienky, ktoré rešpektovali psychohygienické aspekty vyučovacieho procesu. Učiteľkami uplatňované výchovné štýly podporovali pozitívne vzťahy v triedach, vzájomnú toleranciu a tiež účinne eliminovali prejavy nevhodného správania žiakov. V škole uskutočňovali aj rôzne aktivity⁹ v oblasti prevencie a eliminácie sociálno-patologických javov a rizikového správania žiakov, ako aj aktivity zamerané na podporu wellbeingu žiakov¹⁰. Podľa zistení školských inšpektorov vyučujúce svojimi postojmi, ústretovou komunikáciou a pozitívnym vzťahom k žiakom prispievali k pozitívnej sociálnej klíme, ktorá bola zaznamenaná na všetkých sledovaných hodinách.

Na konci školského roku 2023/2024 škola neevidovala **MÚŽ**, ktorí neprospeli a ani žiakov, ktorí **predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku**. V prvom polroku aktuálneho školského roku neprospelo 6 žiakov¹¹ primárneho vzdelávania, predovšetkým z predmetov MAT, SJL a ANJ. Za najčastejšie príčiny ich vzdelávacích neúspechov riaditeľka školy považovala ľahostajný prístup žiakov k učeniu sa, nepravidelnú školskú dochádzku, nevyhovujúce materiálne podmienky rodín žijúcich v sociálnom vylúčení a nesprávne postoje zákonných zástupcov k vzdelávaniu svojich detí. Za jednu z ďalších príčin školského neúspechu žiakov označila aj zrušenie 0. ročníka, ktorý vo veľkej miere pomáhal pripraviť ich na vzdelávanie v 1. ročníku. V rozhovore ďalej uviedla, že svoj podiel na školskom neúspechu žiakov mala aj nepravidelná predškolská príprava a nezáujem rodičov žiakov zo SZP o školský klub detí. Kontrolovaný subjekt mal vypracovanú stratégiu znižovania školského neúspechu žiakov (*Stratégia podporných mechanizmov školskej úspešnosti žiakov – intervenčný plán pre žiakov v riziku školskej neúspešnosti na dobu školského roka 2024/2025*) a príčinami ich neprospievania sa pravidelne zaoberal aj na zasadnutiach pedagogickej rady. Prijaté opatrenia na podporu MÚŽ sa týkali najmä individuálneho prístupu vyučujúcich k žiakom a zabezpečenia doučovania žiakov v predmetoch, v ktorých žiaci neprospeli. Riaditeľka školy v rozhovore tiež uviedla, že prijaté opatrenia na podporu MÚŽ boli účinné aj v predchádzajúcom školskom roku, kedy v 1. polroku neprospelo 16 žiakov a na konci školského roku prospeli všetci žiaci. Taktiež sa vyjadrila, že škola v aktuálnom školskom roku na základe pedagogickej diagnostiky a komplexnej diagnostiky ZPP¹² poskytla PO 76 žiakom, z toho 19 žiakom so ZZ (7 žiakov

⁹ Napr. prevencia návykového a rizikového správania; prevencia konkrétnych závislostí a pod.

¹⁰ Rozvoj komunikačných zručností; aktivity zamerané na zlepšenie sebapoznania a pod.

¹¹ 2 žiaci 1. ročníka, 2 žiaci 2. ročníka, 1 žiak 3. ročníka a 1. žiak 4. ročníka.

¹² Súkromné centrum poradenstva a prevencie, Budovateľská 1992/9, Snina; Centrum poradenstva a prevencie, Bernolákova 92, Vranov nad Topľou

s ľahkým MP, 2 so stredným MP, 5 žiaci s viacnásobným postihnutím s dominujúcim MP, 3 žiaci s vývinovými poruchami učenia, 1 žiak s narušenou komunikačnou schopnosťou a 1 žiak s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami). Najčastejším uplatňovaným PO bolo zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu žiaka (75 žiakov), skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP (56 žiakov), poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní (38 žiakov), zabezpečenie pôsobenia PA v triede (19 žiakov), poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých žiakmi vo výchove a vzdelávaní (16 žiakov) a zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy (1 žiak). PO boli poskytované žiakom v ŠT na všetkých vyučovacích hodinách a žiakom v bežnej triede pri vyučovaní všetkých predmetov s výnimkou predmetov s prevahou výchovného zamerania. Žiakom boli PO poskytované najmä na vyučovacích hodinách SJL a MAT. Rozsah ich poskytovania bol stanovený na jeden školský rok. Dokumentácia žiakov s PO a ZZ bola vedená komplexne a pravidelne aktualizovaná. Príčiny školského neúspechu žiakov zisťovala ŠŠI zadaním dotazníka 2 neprospievajúcim žiačkam a 4 učiteľkám vyučujúcich predmety, v ktorých žiačky nepospeli. V dotazníkoch všetky vyučujúce uviedli ako jeden z hlavných dôvodov neúspechu žiakov v jednotlivých predmetoch ich častú neprítomnosť na vyučovaní, čo však opýtané žiačky nepotvrdili. Za najviac uplatňované formy podpory MÚŽ v edukačnom procese všetky PZ označili formatívne hodnotenie, diferenciaciu úloh, individuálny prístup, doučovanie, rovesnícke učenie a 3 z vyučujúcich aj pomoc PA (75 %). Obe žiačky v rozhovoroch deklarovali individuálny prístup učiteľiek, zaradenie diferencovaných úloh v edukačnom procese a aj prítomnosť PA na vyučovacích hodinách, pričom ich efektívnu činnosť zaznamenali priamym pozorovaním aj školskí inšpektori. Uplatňovanie formatívneho hodnotenia zo strany učiteľiek v rozhovoroch potvrdila len jedna zo žiačok, avšak školskí inšpektori jeho využitie zaznamenali až na štyroch pätinách (80,6 %) kontrolovaných hodín. Doučovanie mimo vyučovacích hodín a využívanie rovesníckeho učenia neuviedla žiadna zo žiačok, avšak zistenia ŠŠI doučovanie žiakov preukázateľne potvrdili. Obe pozitívne vnímali povzbudenie a pochvalu od vyučujúcich za správne zodpovedanú otázku alebo správne vyriešenú úlohu. Všetky vyučujúce v dotazníku zhodne uviedli, že ak žiak v edukácii zlyhával, informovali zákonných zástupcov o jeho problémoch, ale komunikácia s nimi bola podľa ich vyjadrenia značne limitovaná ich nezáujmom. Vo svojich odpovediach učiteľky deklarovali, že vedenie školy im umožnilo zdieľať príklady dobrej praxe pri práci s MÚŽ na zasadnutiach pedagogickej rady a vytváralo im priestor pre spoluprácu s ďalšími PZ pri podpore a pomoci MÚŽ. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy boli všetci PZ dostatočne didakticky pripravení na vzdelávanie MÚŽ, pričom 14 z nich už absolvovalo vzdelávania týkajúce sa inklúzie a edukácie žiakov so ZZ, MRK a SZP a v aktuálnom školskom roku malo 16 PZ naplánované vzdelávanie v oblasti podpory MÚŽ.

Kontrolovaný subjekt neorganizoval **kurzy** pre fyzické osoby, ktoré nezískali nižšie stredné vzdelanie.

Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že škola aktívne spolupracovala s poradenskými zariadeniami¹³, so vzdelávacími inštitúciami či s rôznymi organizáciami¹⁴ v oblasti prevencie sociálno-patologických javov i charitatívnej činnosti. Škola umožňovala žiakom zapájať sa do rôznych projektov¹⁵, predmetových olympiád¹⁶, výtvarných¹⁷ a literárnych¹⁸ súťaží a do aktivít s environmentálnou tematikou. Kontrolovaný subjekt organizoval pre žiakov rôzne exkurzie, výlety, besedy a spoločenské podujatia¹⁹. V čase mimo vyučovania žiaci mali možnosť rozvíjať svoje vedomosti a talent v 7 záujmových útvaroch so zameraním na športové, prírodovedné, kultúrne a humanitné aktivity. Škola poskytovala dostatočné informácie žiakom a ich zákonným zástupcom aj širokej verejnosti o dianí a aktivitách školy cez webové sídlo školy, školský časopis Ceruzkáčik, facebookovú stránku, ale aj cez prezentáciu svojich úspechov v regionálnych (Rádio Regina, TV Poprad, TV Hlohovec, Vranovské noviny) a národných médiách (RTVS, detský časopis Slniečko, stránka ministerstva školstva).

Výchovné poradenstvo pre žiakov, ich zákonných zástupcov a PZ zabezpečovala poverená učiteľka, ktorá absolvovala špecializačné vzdelávanie zamerané na výchovné poradenstvo. Aktivity v oblasti poradenstva zaisťovala VP v kooperácii so ŠPT a ostatnými PZ školy. Pre svoju činnosť mala vytvorené vhodné priestorové aj materiálno-technické podmienky, upravený rozvrh hodín a znížený základný úväzok učiteľa. Poradenstvo poskytovala v súlade s vypracovaným *Plánom práce výchovného poradenstva na školský rok 2024/2025*, ktorý obsahoval hlavné úlohy na aktuálny školský rok a harmonogram aktivít a konkrétnych úloh. V rozhovore VP uviedla, že pri riešení edukačných a sociálnych potrieb žiakov spolupracovala so zákonnými zástupcami žiakov, špeciálnou pedagogičkou, PZ a OZ poradenských zariadení. Starostlivosť o žiakov so ŠVVP, riešenie foriem ich vzdelávania, ako aj zaisťovanie metodickej pomoci a koordinácie práce učiteľov v tejto oblasti zabezpečovala ŠŠP. VP sa vyjadrila, že žiaci sa jej zdôverovali prevažne so svojimi sociálnymi a vzťahovými problémami a tiež aj s problémami v rodine. V spolupráci s triednymi učiteľkami a vedením školy sa VP aktívne podieľala aj na riešení výchovných problémov žiakov, ktoré sa týkali zanedbávania povinnej školskej dochádzky, porušovania školského poriadku a nevhodného správania sa žiakov voči spolužiakom, o čom si viedla príslušnú dokumentáciu. V prípade výchovných problémov navrhovala výchovné opatrenia, ktoré boli vedením školy akceptované, čo v rozhovore potvrdila aj riaditeľka školy. Pri realizovaní rôznych aktivít²⁰, ako aj pri prekonávaní bariér vo vzdelávaní žiakov VP participovala s triednymi učiteľkami, so ŠŠP, koordinátorkou prevencie, ostatnými PZ vrátane riaditeľky školy, ako aj s OZ

¹³ Súkromné centrum poradenstva a prevencie, Budovateľská 1992/9, Snina; Centrum poradenstva a prevencie, Bernolákova 92, Vranov nad Topľou

¹⁴ Obvodné oddelenie PZ, Slovenská Kajňa; Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Dr. C. Daxnera 91/4, Vranov nad Topľou; Súkromné centrum poradenstva a prevencie, Budovateľská 1992/9, Snina; Centrum poradenstva a prevencie, Bernolákova 92, Vranov nad Topľou a pod.

¹⁵ Recyklohry; Triedim, triediš, triedime; Zelená škola; Európsky týždeň športu; Záložka do knihy spája; Európsky deň jazykov a pod.

¹⁶ Pytagoriáda

¹⁷ Komiks 2024; 27. ročník medzinárodnej súťaže výtvarných prác - Herman`s gallery; Medzinárodná výtvarná súťaž EX LIBRIS HLOHOVEC; Medzinárodná výtvarná súťaž The 31st Annual International Graphic Art Competition. a pod.

¹⁸ Šaliensky Maľko; Rómovia recitujú; Jazykový kvet; Hviezdoslavov Kubín a pod.

¹⁹ Slávnostné pasovanie prvákov; Mikuláš v ZŠ; Karneval v ŠKD; Zdobenie vianočného stromčeka; beseda s psychologičkou o šikanе; návšteva divadlá Portál v Prešove a pod.

²⁰ Preventívne aktivity – šikanovanie; závislosti a pod.

poradenských zariadení. VP mala vytvorený **účinný systém poskytovania poradenstva** pri riešení osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb žiakov prostredníctvom konzultácií s PZ, žiakmi a ich zákonnými zástupcami. O poskytovaných službách žiakom a ich zákonným zástupcom si VP viedla záznamy. Konzultačné hodiny boli zverejnené na webovom sídle školy.

Školská koordinátorka vo výchove a vzdelávaní (koordinátorka prevencie) plnila úlohy poradenstva v otázkach prevencie drogových a iných závislostí, ako aj šikanovania. Svoju činnosť realizovala na základe vypracovanej *Koncepcie protidrogovej prevencie a sociálno-patologických javov*, ktorá bola zameraná na aktivity²¹ z oblasti prevencie (užívanie návykových látok, alkohol, tabak, drogové a iné závislosti), na bezpečnosť a práva detí (informovanie zákonných zástupcov žiakov o možnostiach a rizikách užívania drog a výskytov javov sociálnej patológie a pozorovanie správania dieťaťa) a na zdravý životný štýl (preventívne programy). Kontrolovaný subjekt formou pozorovania žiakov a rozhovorov so žiakmi pravidelne vykonával monitoring zameraný na klímu a medziľudské vzťahy, ale aj na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov a príznakov šikanovania. Z rozhovorov s koordinátorkou prevencie a riaditeľkou školy i z predložených záznamov vyplynulo, že škola na odstránenie zistených nedostatkov v oblasti nevhodného správania sa žiakov prijímala opatrenia²².

Činnosť **ŠŠP** bola cielene zameraná na elimináciu bariér žiakov so ŠVVP v procese edukácie. Viedla evidenciu žiakov so ŠVVP, participovala na vypracovaní IVP s triednymi učiteľkami a usmerňovala tvorbu dokumentácie súvisiacej s PO. Potrebnú podporu žiakom poskytovala formou pravidelných individuálnych intervencií a priamou pomocou na vyučovacích hodinách. Na základe správ z diagnostikovaného vyšetrenia v ZPP, realizovanej orientačnej diagnostiky a depistáže identifikovala individuálne potreby žiakov a zabezpečovala poskytovanie PO na úrovni 1. a 2. stupňa. Poskytovala konzultácie a poradenstvo zákonným zástupcom žiakov aj odborné poradenské služby i metodickú pomoc pedagógom školy.

Priamu pomoc žiakom pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní zaisťovalo v kontrolovanej škole 5 **PA**. Ich práca na sledovaných hodinách bola efektívna, žiakom poskytovali predĺžený výklad, pri nepochopení zjednodušovali znenie úloh a vhodne im pomáhali pri ich vypracovaní. PA v rozhovore uviedli, že sú žiakom nápomocné nielen na vyučovacích hodinách, ale aj doučovaním po vyučovaní. Sú súčasťou ŠPT, zabezpečujú komunikáciu so zákonnými zástupcami žiakov a pomáhajú aj pri organizovaní rôznych školských akcií.

Kontrolovaný subjekt mal zriadený **ŠPT**, ktorý tvorili ŠŠP, VP a všetky PA. ŠPT mal vypracovaný plán na aktuálny školský rok, pričom jeho členky sa pravidelne štvrťročne stretávali na pracovných zasadnutiach, z ktorých si viedli záznamy. Tím koordinoval inkluzívne vzdelávanie žiakov, úzko spolupracoval so ZPP, poskytoval poradenstvo a metodickú podporu PZ a zákonným zástupcom, zabezpečoval orientačnú individuálnu diagnostiku žiakov, depistáže v pôsobnosti školy a pod. Činnosť ŠPT plánovala a koordinovala VP.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

²¹ Beseda s policajtom na témy šikanovanie a dopravná výchova; duševné zdravie v školskom klube detí; deň Rómov; vianočné stretnutie a aktivity s rodičmi; tematické dni; individuálne a skupinové rozhovory v triedach a pod.

²² Individuálne pohovory so žiakmi; rozhovory so žiakmi v triedach a pod.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy a jej zástupkyňa pre materskú školu spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon činnosti vedúceho PZ. Po vymenovaní do funkcie bola zástupkyňa riaditeľky školy zaradená do základného programu funkčného vzdelávania.

Kontrolou predložených dokumentov o vzdelaní PZ bolo zistené, že všetci spĺňali kvalifikačné predpoklady a celková **odbornosť vyučovania** v škole dosahovala 87,5 % (1. stupeň 85,5 %, 5. ročník 64,3 % a špeciálna trieda 100,0 %). Na 1. stupni sa neodborne vyučovala väčšia časť vyučovacích hodín ANJ a všetky hodiny INF a etickej výchovy. V 5. ročníku boli neodborne vyučované predmety MAT, INF, technika, BIO a GEG.

Výchova a vzdelávanie žiakov sa uskutočňovali v 1 dvojpodlažnej kmeňovej budove, v ktorej mali k dispozícii 7 tried, z ktorých jedna trieda bola zároveň aj učebňou INF, 1 skladový priestor a školskú jedáleň. Kontrolovaný subjekt mal pre potreby predmetu telesná a športová (TSV) výchova vybudované zariadenie pre pohybovú kultúru so šatňou a sprchou. Na trávenie voľného času a prestávok škola v účelne upravených chodbách vytvorila pre žiakov oddychové zóny, kde mali žiaci k dispozícii aj šatňové skrinky. Vo vonkajších priestoroch školy bola vybudovaná exteriérová trieda a trávnaté ihrisko. Všetky priestory kontrolovaného subjektu sa vo vyučovacom čase využívali podľa efektívne vypracovaných rozvrhov hodín a prevádzkových poriadkov. V čase mimo vyučovania sa v budove školy realizovali rôzne aktivity a záujmové krúžky pre žiakov. Kontrolovaný subjekt nemal vybudovaný bezbariérový vstup ani vnútorné priestory prispôbené pre potreby žiakov s pohybovým obmedzením.

Podľa vyjadrenia riaditeľky školy a aj fyzickou kontrolou bolo zistené, že škola disponovala dostatočným množstvom učebníc a učebných textov schválených ministerstvom školstva. Žiakom boli všetky učebnice i pracovné zošity poskytnuté bez poplatku. Vo vzťahu k obsahu vzdelávania a k plneniu UO jednotlivých predmetov boli jednotlivé triedy dostatočne vybavené edukačnými pomôckami, ktoré učiteľky v priebehu vyučovania efektívne využívali. V každej triede bola interaktívna tabuľa, dataprojektor a notebook s pripojením na internet. Zistenia z hospitačnej činnosti preukázali, že na sledovaných hodinách učiteľia vo veľkej miere viedli žiakov k efektívnemu využívaniu IKT. Škola mala k dispozícii dostatok funkčnej digitálnej techniky, ktorú by v prípade prechodu na dištančnú formu vzdelávania vedela poskytnúť žiakom i učiteľom. V celom kontrolovanom subjekte bol pre zamestnancov školy zabezpečený prístup na internet. Riaditeľka školy ako aj ŠŠP uviedli, že škola pre žiakov so ŠVVP disponovala dostatočným počtom špeciálnych a kompenzačných učebných pomôcok.

Školský poriadok kontrolovaného subjektu vydala riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade aj v rade školy. Dokument bol vypracovaný v súlade s platným právnym predpisom a obsahoval všetky zákonom stanovené náležitosti. Škola zabezpečila jeho zverejnenie na verejne prístupnom mieste v budove školy. S jeho obsahom boli žiaci preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka, rovnako ako aj ich zákonní zástupcovia. Škola k školskému poriadku vydala internú smernicu²³ a dva dodatky²⁴. V dotazníku zadanom ŠŠI, ktorý bol zameraný na bezpečnosť školského prostredia, väčšina respondentov potvrdila, že mala možnosť s učiteľmi o pravidlách správania stanovených v školskom poriadku diskutovať a analyzovať ich.

²³ Interná smernica o opatreniach vo výchove a postupe pri uvoľňovaní a ospravedlňovaní žiakov z vyučovania.

²⁴ Dodatok č. 1 – Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní; Dodatok č.2 - Interné metodické usmernenie k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach.

V školskom roku 2023/2024 škola evidovala celkovo 20 722 vymeškaných vyučovacích hodín, z ktorých bolo neospravedlnených 5 hodín, a to najmä z dôvodu záškoláctva. Všetky tieto hodiny boli na 1. stupni, nakoľko kontrolovaný subjekt v minulom školskom roku nemal na 2. stupni žiadnu triedu. Viac ako 15 neospravedlnených hodín v mesiaci nevymeškal ani jeden žiak, čo poukazuje na dobrú spoluprácu školy so žiakmi aj ich zákonnými zástupcami²⁵. Na konci školského roka 2023/2024 neboli žiakom udelené žiadne znížené známky zo správania a riaditeľka školy žiakom neuložila ani žiadne pokarhanie.

V kontrolovanom subjekte nebol ustanovený **školský parlament**.

Organizácia vyučovania v škole prebiehala v súlade s platnými právnymi predpismi a rešpektovala základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov. Škola dodržiavala stanovený začiatok a koniec vyučovania, organizáciu prestávok aj dĺžku vyučovacích hodín. PA boli pridelené do tried podľa potrieb žiakov.

Kontrolovaný subjekt organizoval výlety, exkurzie, kurzy a iné súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade s platnými právnymi predpismi. Všetky aktivity boli realizované po vyhotovení písomného záznamu o organizačnom zabezpečení hromadnej školskej akcie, poučení zúčastnených osôb o **bezpečnosti a ochrane zdravia**, vrátane ich vlastnoručných podpisov a s písomným informovaným súhlasom zákonných zástupcov žiakov, ktorí svojim podpisom potvrdili, že boli riadne oboznámení s dôsledkami svojho súhlasu.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Kladnou stránkou v učení sa žiakov bolo vytváranie priaznivého prostredia v triede, akceptácie pravidiel správania a efektívnej komunikácie s učiteľkami a spolužiakmi. Pozitívom výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska vyučovania učiteľom bolo účelné a zmysluplné využívanie materiálnych prostriedkov vo vzťahu k stanoveným cieľom vyučovania i vytváranie atmosféry istoty i psychického bezpečia pre žiakov. Výrazným nedostatkom v edukácii bolo zriedkavé vytváranie príležitostí pre žiakov na vyjadrenie vlastných názorov, ako aj na ich zdôvodnenie. Zlepšenie si vyžaduje rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov prostredníctvom uplatňovania úloh so zameraním na hodnotenie a tvorivosť.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- riešenie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov zameraných na hodnotenie a tvorivosť,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov i na posudzovanie hodnotových postojov spolužiakov.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

²⁵ V tejto oblasti bol škole nápomocný aj tzv. rozvojový tím zriadený pri obecnej úrade, ktorý plnil funkciu komunitného centra a intenzívne pracoval s rodinami z MRK.

RIADENIE ŠKOLY

Škola uskutočňovala výchovu a vzdelávanie podľa ŠkVP, ktorý jasne definoval podmienky vzdelávania pre všetkých žiakov bez rozdielu v súlade s princípmi a cieľmi inkluzívneho vzdelávania, čím škola vo svojom ŠkVP deklarovala vytvorenie vhodných vzdelávacích príležitostí aj pre žiakov so ŠVVP. Pedagogická a ďalšia dokumentácia súvisiaca s procesom výchovy a vzdelávania, organizáciou a riadením školy bola vypracovaná v súlade s platnými právnymi predpismi. Riaditeľka školy podporovala odborný rast PZ, ktorí svoje poznatky nadobudnuté z absolvovaných vzdelávaní aktívne využívali vo vzdelávacom procese, čo malo pozitívny dopad predovšetkým na vytváranie podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka. V oblasti riadenia riaditeľka vydávala rozhodnutia o veciach v súlade s platným právnym predpisom. Kontrolná činnosť vedúcich PZ bola premyslene plánovaná a zameraná na jednotlivé oblasti edukačného procesu, avšak zlepšenie si vyžaduje vyhodnocovanie výsledkov kontroly v pedagogickej rade a k zisteným nedostatkom prijímanie adekvátnych opatrení a následná kontrola ich plnenia. Dôvera PZ k vedeniu školy prispievala k vytváraniu otvorenej klímy školy. Počas výkonu komplexnej inšpekcie sa pozitívna klíma školy prejavila v prosociálnych vzťahoch medzi všetkými aktérmi vzdelávania. Priaznivé sociálne vzťahy s učiteľmi potvrdili vo svojich odpovediach v dotazníku takmer všetci žiaci. Služby školy poskytované PZ, žiakom a ich zákonným zástupcom prostredníctvom výchovného poradenstva a poskytovania podpory pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov boli funkčné. Efektivitu poskytovaného systému poradenstva pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov pozitívne ovplyvňovala vzájomná kooperácia všetkých PZ školy a ustanovenie ŠPT, ktorý bol v systéme poradenstva veľkým prínosom pre rozvoj inkluzívnej kultúry v školskom prostredí.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

V oblasti podmienok výchovy a vzdelávania boli silnou stránkou personálne podmienky i materiálno-technické vybavenie školy, ktoré umožňovalo vzdelávanie každého žiaka a naplňalo vzdelávacie ciele stanovené v ŠkVP. Vedúci i ostatní PZ spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti PZ v príslušnej kategórii a podkategórii, čím boli vytvárané predpoklady na efektívne uplatňovanie ich profesijných kompetencií v edukačnom procese. Organizácia a realizácia iných súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu bola v súlade s platnými právnymi predpismi. Negatívom tejto oblasti bolo nezriadenie učebne INF vrátane multimedialnej učebne a neupravenie vstupných a učebných priestorov s ohľadom na žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

V kontrolovanom subjekte bola v školskom roku 2014/2015 vykonaná komplexná inšpekcia. Na základe komparácii zistení je možné konštatovať, že oblasť **riadenia a podmienok sa z veľmi dobrej úrovne znížila na dobrú úroveň**. V edukácii žiakov **bola úroveň ich učenia sa porovnateľná**. Kým v školskom roku 2014/2015 výchovu a vzdelávanie zaisťovalo 5 PZ v aktuálnom školskom roku ich počet vzrástol na 16 PZ. V porovnaní s minulým obdobím sa zvýšil aj počet žiakov zo 49 na 104 žiakov. Zaznamenaný bol aj nárast počtu vzdelávaných

žiacov so ŠVVP z 10 na 75 žiakov. Porušenie platných právnych predpisov **nebolo zistené** v školskom roku 2014/2015 a ani v aktuálnom školskom roku.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	– výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	– prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	– vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	– prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevychovujúci	– výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na úrovni vyšších myšlienkových procesov so zameraním na hodnotenie a tvorivosť,
- kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na vytváranie priestoru pre diskusiu a prezentovanie vlastných názorov,
- výsledky vnútornej školskej kontroly analyzovať a vyhodnocovať v poradných orgánoch školy, k zisteným nedostatkom prijímať opatrenia a následne kontrolovať ich akceptáciu či plnenie.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

- ŠKVP „Malá škola s veľkým srdcom - škola otvorená všetkým dokorán“
- správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2022/2023
- zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady

4. zápisnice zo zasadnutí rady školy
5. rozvrh hodín
6. triedne výkazy a katalógové listy žiakov
7. triedne knihy
8. školský poriadok
9. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy
10. plán profesijného rozvoja
11. individuálne plány profesijného rozvoja PZ
12. osobný plán manažérskeho rozvoja vedúceho PZ
13. koncepcia protidrogovej prevencie a sociálno-patologických javov
14. smernica k prevencii a riešeniu šikanovania
15. plán vnútornej kontroly školy
16. záznamy z kontrolnej a z hospitačnej činnosti
17. písomné záznamy hodnotenia PZ
18. dokumentácia žiaka so ŠVVP
19. dokumentácia ŠŠP
20. dokumentácia ŠPT
21. Stratégia podporných mechanizmov školskej úspešnosti žiakov
22. zápisnice z triednych aktívov
23. organizačný poriadok
24. doklady o získanom vzdelaní PZ
25. dokumentácia súvisiaca s organizovaním školských a mimoškolských aktivít

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Alena Porvazová

Dňa: 28. 03. 2025

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
Mgr. Alena Porvazová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Adriana Harmanová, MBA

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 04. 04. 2025 v Prešove:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

Mgr. Alena Porvazová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Adriana Harmanová, MBA

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

PaedDr. Adriana Harmanová, MBA, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Alena Porvazová, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti